

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 97/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 42Ek/953/2018 z 29. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľka sa podaním označeným ako „*Sťažnosť proti uzneseniu OS BB č.k. 42Ek/953/2018 o súhlase s príklepom udeleným na dražbe*“ a doručeným ústavnému súdu 12. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu sp. zn. 42Ek/953/2018 z 29. novembra 2024. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka zároveň ako jednu z príloh k svojmu podaniu doručila ústavnému súdu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, ktorú odôvodnila svojou nemajetnosťou.

2. Z podania a jeho príloh vyplýva, že návrhom na vykonanie exekúcie doručeným exekučnému súdu 14. júna 2018 sa oprávnený domáhal proti sťažovateľke ako povinnej vymoženiu sumy 3 552,99 eur na podklade exekučného titulu – platobného rozkazu Okresného súdu Trnava č. k. 7Ro/132/2013-31 z 3. septembra 2013. Poverením z 2. júla 2018 exekučný súd poveril vykonaním exekúcie súdnu exekútorku JUDr. Alexandru Cicuttovú, ktorá exekúciu vedie pod sp. zn. 406EX 304/18. Dňa 23. októbra 2024 sa na exekučnom úrade konala dražba nehnuteľnosti

vo vlastníctve povinnej, na ktorej bol udelený príklep vydražiteľke [REDACTED]. Dňa 18. novembra 2024 doručila súdna exekútorica exekučnému súdu návrh na schválenie príklepu udeleného na dražbe, o ktorom rozhodol okresný súd napadnutým uznesením z 29. novembra 2024 tak, že príklep udelený súdnou exekútorikou schválil.

3. Podstata sťažostnej argumentácie spočíva v nesúhlase sťažovateľky s priebehom a výsledkom dražby. Sťažovateľka tvrdí, že ako povinná mala právo vzniesť námietky proti dražbe, dostavila sa v čase jej konania do sídla exekútorského úradu, no prístup na dražbu jej nebol umožnený. Z uvedeného dôvodu podala námietky proti dražbe formou e-mailu, ktorý zaslala súdnej exekútorke. Predmetom námietok bol jej nesúhlas so sumou vydražovanej nehnuteľnosti, ktorá bola určená na základe znaleckého posudku zabezpečeného súdnou exekútorikou pre účely konania dražby, a zároveň prekážka spočívajúca v prebiehajúcim súdnom konaní Okresného súdu Trnava sp. zn. 31C/94/2024 o neplatnosť zmluvy, ktorá bola podkladom na vydanie exekučného titulu. Podané námietky však neboli súdnou exekútorikou predložené exekučnému súdu ani uvedené v návrhu na schválenie príklepu, exekučný súd sa nimi nezaoberal a príklep schválil. Sťažovateľka je preto toho názoru, že postup súdnej exekútoriky a následne exekučného súdu, ktorý vyústil do vydania napadnutého uznesenia, má za následok porušenie jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd hneď v úvode uvádza, že podanie sťažovateľky má vážne formálne a obsahové nedostatky, podľa obsahu ho však možno označiť za sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, pretože obsahuje tvrdenie o porušení práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru a označenie porušovateľa, ktorým má byť okresný súd. Spomenuté nedostatky sú spôsobené sčasti aj nedostatkom právneho zastúpenia, pričom sťažovateľka požiadala o ustanovenie právneho zástupcu, čo odôvodnila skutočnosťou, že sa nachádza v hmotnej núdzi.

5. Navrhovateľovi, ktorý požiadava o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom možno ustanoviť právneho zástupcu za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to (1) ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a (2) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti [§ 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], a preto ešte pred posúdením, či je daný dôvod na ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom z hľadiska majetkových pomerov sťažovateľa, musí ústavný súd materiálne vyhodnotiť, či zo strany sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky s priebehom exekučnej dražby a následného schválenia príklepu, ktorý bol na dražbe udelený. Sťažovateľka tvrdí, že ako povinnej jej nebol na dražbu umožnený vstup, v dôsledku čoho nemohla vzniesť námietky, ktoré následne zaslala súdnej exekútorke vo forme e-mailu, ktorá ho však nedoručila exekučnému súdu spolu s návrhom na schválenie príklepu, preto sa exekučný súd nimi nezaoberal a príklep schválil. Sťažovateľka sa zároveň domnieva, že okrem ústavnej sťažnosti neexistuje iný právny prostriedok na dosiahnutie zrušenia napadnutého uznesenia.

7. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

8. Aké právne prostriedky nápravy musí sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti využiť, posudzuje ústavný súd vždy vzhľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu. Vychádzajúc z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Ústavou vymedzená právomoc ústavnému súdu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

9. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ pred tým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom procesnými prostriedkami, ktoré sú pre neho dostupné.

10. V exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku má povinný k dispozícii viacero právnych prostriedkov obrany a ochrany svojho postavenia, ktoré môže využiť, ak sa pri nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí vyskytnú absolútne alebo relatívne prekážky ďalšieho postupu exekučných orgánov (napr. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 100/2011). K takým právnym prostriedkom patria návrh na odklad exekúcie podľa § 61h Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 61k Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v absolútne alebo relatívne neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia aj odložiť (jej vykonávanie).

11. V priebehu exekučného konania môže povinný uplatniť viacero návrhov na zastavenie exekúcie. V návrhu na zastavenie exekúcie podanom do 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie musí povinný uplatniť všetky právne skutočnosti, ktoré nastali ku dňu podania návrhu. Tento návrh má odkladný účinok (§ 61k ods. 2 Exekučného poriadku). Okrem návrhu na zastavenie exekúcie v štádiu do uplynutia lehoty 15 dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie môže povinný podávať návrhy aj neskôr až do okamihu zastavenia exekúcie. V ďalšom návrhu na zastavenie exekúcie (v poradí druhom a ďalšom podanom po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie) môže povinný uplatniť iba právne skutočnosti, ktoré nastali po podaní predchádzajúceho návrhu. Právna skutočnosť (dôvod na zastavenie exekúcie) je však uplatnená včas, ak ju povinný bez vlastnej viny nemohol uplatniť skôr. Neskôr podané návrhy na zastavenie exekúcie odkladný účinok nemajú (§ 61k ods. 4 Exekučného poriadku).

12. Tvrdenie sťažovateľky, že ak proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je prípustné odvolanie a ani iný riadny či mimoriadny opravný prostriedok, tak vyčerpala právne prostriedky v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, nie je správne z hľadiska subsidiarity ochrany

poskytovanej ústavným súdom. Exekučný poriadok sťažovateľke umožňoval už skoršiu ochranu ňou označených práv dostupným procesným prostriedkom, ktorý evidentne nevyužila. Z obsahu napadnutého uznesenia totiž vyplýva, že sťažovateľka sa od začiatku exekučného konania, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, riadne nebránila podaním návrhu na zastavenie exekúcie (pozri bod 10 napadnutého uznesenia). Pritom minimálne jedna z jej námietok proti uskutočnenej dražbe spočíva v tom, že podala na Okresnom súde Trnava žalobu o neplatnosť zmluvy, ktorá bola podkladom na vydanie exekučného titulu. Tvrdenie o neplatnosti zmluvy je nepochybne obsahovo subsumovateľné pod možný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku. Navyše ide o skutočnosť, o ktorej sťažovateľka musela mať vedomosť už v čase začatia exekúcie, nie až v deň dražby, keď vznesla námietky. Z tohto pohľadu sú námietky smerujúce k podkladu pre exekučný titul neprípustne uplatnené až v štádiu dražby nehnuteľnosti pri exekúcii jej predajom.

13. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nepredkladá ústavnoprávne relevantnú argumentáciu v podobe konkretizovania jej tvrdení o porušení práv vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu, čo je spôsobené aj nedostatkom právneho zastúpenia. Sťažovateľka nijako nepreukázala ňou prezentované tvrdenia o údajnom zamedzení vstupu na dražbu nehnuteľnosti, takisto neozrejmila, prečo zaslala svoje námietky iba emailom súdnej exekútorke a nepredložila ich priamo exekučnému súdu, v ktorého kompetencii bolo nielen preskúmať zákonnosť priebehu a výsledku dražby, ale v konečnom dôsledku aj rozhodnúť o riadne uplatnených námietkach proti dražbe. Sťažovateľkou prezentované argumenty preto na prvý pohľad nie sú spôsobilé spochybniť ústavnú konformnosť napadnutého uznesenia okresného súdu ani právnych záverov v ňom prijatých. Napadnuté uznesenie je primerane odôvodnené (body 9 až 16 napadnutého uznesenia, pozn.) a nesignalizuje svojvoľný zásah do označených základných práv sťažovateľky.

14. Vzhľadom na uvedené je z pohľadu ústavného súdu možné konštatovať, že zo strany sťažovateľky nie je splnený druhý z predpokladov na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže u nej ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ústavný súd preto žiadosti sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu v tomto konaní nevyhovel (bod 1 výroku tohto uznesenia). Bezprostredným následkom nevyhovie žiadosti sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu je odmietnutie jej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu